

Pfv.IV.21.645/2012/8.szám

A Kúria a dr. Varga Irma ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Németh Ferenc István Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh Ferenc István ügyvéd) által képviselt alperes ellen biztosítási szerződés teljesítése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 26.G.41.651/2010. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.706/2011/12. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 32. és 33. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 500.00 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 2.994.000 (kétmillió-kilencszázkilencvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint, 2009. szeptember 30-án a felperes 7.440.000 forintért használt kamerát, állványt és stúdiómikrofonokat vásárolt. 2009. november 3-án a megvásárolt kamerát bérbe adta a .. részére. 2009. november 5-től kezdődő hatállyal a felperes az elektronikus berendezésekre és készülékekre vonatkozóan biztosítási szerződést kötött az alperessel, amelyben biztosítási eseményként határozták meg a lopást és a betöréses lopást. A biztosítási feltételek szerint a biztosítási védelem nem terjedt ki azokra a lopáskárookra,

amelyeknél a biztosított vagyontárgyak felett sem a biztosított, sem egy általa megbízott felnőtt személy nem gyakorolt folyamatos felügyeletet. Betöréses lopás esetére a teljesítés feltételül szabta a biztosító a vagyontárgyak előírt mechanikai védelemmel rendelkező, lezárt helyiségben történő elhelyezését. A szerződés EL.13/A. záradéka rögzítette az ezzel kapcsolatos követelményeket, amelyek szerint a védett helyiség falazatának, födémszerkezetének és nyílászáróinak szükséges minimális mechanikai védelem eléréséhez kellő követelményeket, előírta a bejáratú ajtók biztonsági zárral való zárását és meghatározta, hogy melyek azok a zártípusok, amelyeket biztonsági zárként elfogadnak.

2009. november 24-éről 25-ére virradó éjszaka a .. kockázatviselési helyen található székházában, a lezárt kameraszobából ismeretlen tettes eltulajdonította a biztosított eszközöket. A felperes feljelentése alapján megindult nyomozást 2009. december 21-én felfüggesztették, mert az elkövetők kiléte nem volt megállapítható. A felperes bejelentette igényét az alperes felé, aki azt elutasította azzal, hogy a káresemény nem minősül biztosítási eseménynek.

A felperes keresetében az eltulajdonított vagyontárgyak értékeként 7.440.000 forint valamint a bérlet meghíúsulásának következtében kiesett 22.500.000 forint bevétele és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A jogerős ítélet a felperes keresetét elutasította. Az ítéltábla megállapította, hogy a felek között a Ptk. 536. § (1) bekezdése és a Ptk. 548. §-a szerint szabályozott vagyonbiztosítási szerződés jött létre. A biztosítási ajánlat és kötvény tartalmának egybevetésével kifejtette: azonos módon tüntették fel a biztosítási díj mértékét, a kockázatviselés helyét és kezdetét, valamint a biztosítási összeget. Az általános és különös biztosítási feltételek, valamint a záradékok megjelölésében sem volt eltérés. Ezért a kötvénykiállítás időpontjának nem volt jelentősége a szerződés tartalma szempontjából. A felperes képviselőjében eljáró személy aláírásával megerősítette a biztosítási ajánlaton, hogy az alperes ügyfél-tájékoztatóját és feltételeit, valamint az általános vagyonbiztosítási feltételeket átvette. A felperes ezzel szemben állította, hogy a szerződéskötéskor az alperes üzletkötője csak a .. biztosítás különös feltételeit adta át számára. Az általános vagyonbiztosítási feltételeket és a .. biztosításhoz kapcsolódó tarifakönyvet nem kapta meg, így utóbbiak nem alkalmazhatók jogviszonyukra. Az alperes eljáró üzletkötőjének tanúvallomása megerősítette a különös feltételek mellett az általános feltételek átadását. A szerződéskötéskor a tarifakönyvet valóban nem adták át a felperesnek, de ennek a jogvita szempontjából nem volt jelentősége, mivel maga a biztosítási ajánlat is tartalmazta azt a feltételt, hogy betöréses lopás esetén a biztosító csak akkor teljesít, ha a biztosított vagyontárgyak az előírt mechanikai

védelemmel rendelkező, lezárt helyiségben kerültek elhelyezésre. Az pedig nem volt vitás, hogy a felek jogviszonyában a biztosítási ajánlatban is megjelölt EL.13/A. elnevezésű, minimális mechanikai védelemmel kapcsolatos záradék rendelkezései irányadók. Az ítélet tábla megállapította, hogy a felperes szerződéses nyilatkozatát a minimális mechanikai védelem követelményeinek ismeretében tette. Az alperes üzletkötője úgy nyilatkozott, hogy a felszerelt zárat nem vizsgálta, nem is minősítette abból a szempontból, hogy az a szerződés védelmi előírásának megfelel-e. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között a felszerelt zár elfogadására vonatkozó megállapodás nem jött létre. A Ptk. 540. § (1) bekezdéséből következően nem volt megállapítható, hogy az alperest terhelte a szerződés megkötésekor a zár ellenőrzése és az esetleges elégtelenségéről való tájékoztatás, ennek elmulasztása tehát nem volt jogellenes, illetve szerződésszegő magatartásként értékelhető.

A másodfokú bíróság kifejtette: az alperes .. biztosítási feltétele a lopás mellett külön biztosítási eseményként szabályozta a betöréses lopást, azonban annak fogalmát nem határozta meg, ezért a Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján a szavak általánosan elfogadott jelentéséből kellett kiindulni. A betöréses lopások esetére előírt feltétel volt a vagyontárgy előírt mechanikai védelemmel rendelkező, lezárt helyiségben történő elhelyezése.

A felperes elfogadta az alperes által felkért műszaki, illetve nyomszakértő véleményét, amelyek alapján megállapítható volt, hogy a zárat erőszakos úton nem nyitották ki. A belső szerkezeti és reteszelő elemek felületén a szakértő álkulccsal, vagy idegen kulccsal történt nyitásra utaló nyomokat nem talált, ugyanakkor a zár egyszerű zárlati rendszere miatt ennek lehetősége nem volt kizárható. A műszaki szakértő szerint azonban a zárbetét zárlatszámra nem éri el a tízezret, ezért a minimális mechanikai védelem előírásainak nem felel meg.

Önmagában az, hogy a felperes a biztosítási eseményből csak a biztosított vagyontárgyak hiányát észlelte, a biztosító szolgáltatásához nem elegendő. A bizonyítékok az elkövetés módját, a betörést kétséget kizáróan nem támasztották alá. Releváns, erőszakos behatolásnak az általános életpaszta szerint a helyiség lezártaságából eredően együtt kell járni bizonyos behatolási nyomokkal, ami az adott esetben nem volt kimutatható. Azt is igazolni kellett volna, hogy a vagyontárgy hiánya biztosítási eseményt megvalósító eseménysor eredményeként következett be. A biztosított objektum a szerződés védelmi követelményeit sem elégítette ki, tehát a felperes a biztosító szolgáltatásának szerződésben meghatározott feltételeit nem tudta bizonyítani.

Az alperes szerződésben vállalt szolgáltatása nem a biztosított vagyontárgy beszerzési árának megfizetése, hanem a károkori avult értékének a megtérítése volt, erről az elsőfokú bíróság a felperest megfelelően tájékoztatta, azonban ennek ellenére ezzel kapcsolatban

a felperesnek nem volt indítványa, így a bizonyítatlanságot helyesen értékelte a felperes terhére.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperesnek az alperes szerződésszegésére alapított kárigényét is, mivel a szolgáltatási kötelezettséget kiváltó biztosítási esemény hiányában az alperes nem eshetett késedelembe a teljesítéssel.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresete szerinti határozat meghozatalát kérte.

Hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet tévesen értelmezte .. tanúvallomásaiban foglaltakat. A tanú az alperes üzletkötőjeként a Ptk. 540. § (1) bekezdése, illetve a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 166. § (2) és (6) bekezdése és annak 10. számú melléklete alapján tájékoztatta a felperest az ajtón levő zár megfelelőségéről.

A tanú vallomásából kitűnően .. meg kellett néznie az egy ponton záródó zárat, azt a biztosítási feltételek szerint elegendőnek találta és erről tájékoztatta a felperest. Helytelenül alkalmazta az ítélet tábla a felperes szerint a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltakat. A tanú úgy nyilatkozott: nem bírt tudomással arról, hogy a zár nem felelt volna meg a biztosítási feltételeknek. Mindezek alapján a felperes és az alperes között létrejött a biztosítási szerződés, amely szerint az alperes úgy tájékoztatta a felperest, hogy a helyiségben lévő egy ponton záródó zár megfelel a biztosítási feltételeknek és a biztosítási esemény esetén nem mentesülhet a kár és következményei megfizetése alól. A Ptk. 205. § (3) bekezdésére figyelemmel előadta, hogy a felperesnek az volt a jogos érdeke, hogy káresemény bekövetkeztekor az alperes helytállási kötelezettségével éljen, míg az alperesnek jogos érdeke volt, hogy a bekövetkező káresemény során helytálljon. Ezt a közös akaratot az alperes megsértette azzal, hogy a biztosítási esemény bekövetkezte ellenére nem térítette meg a kárt a felperesnek.

Hivatkozott arra, hogy a különös feltételekben megjelölt szaknyelvi kifejezések a felperes számára nem értelmezhetőek, ezen feltételek mindenki számára érthető magyarázatát nem tartalmazzák és azokat nem is magyarázták meg, ami azt jelenti, hogy az alperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

Sérelmezte, hogy az ítélet tábla a felperes terhére róta azt a tényt: a bizonyítás során nem élt a szakértő kirendelésének a lehetőségével. Az alperes két szakértőt is alkalmazott a per során, akik megállapították, hogy a biztosítási közvetítő által megfelelőnek tartott zár jellegéből fakadóan nem zárható ki a betöréses lopás lehetősége. Az egyik szakértő szerint a nyomtalan nyitás lehetősége nem zárható ki, míg a másik szakértő úgy nyilatkozott, hogy „nyomhagyás nélküli nyithatóságot” támaszt alá. Az nem róható a felperes terhére, hogy a biztosító nevében eljáró

üzletkötő által szemrevételezett és a biztosítási kötvénynek megfelelő zár alkalmatlan annak megállapítására, hogy bármilyen kulccsal vagy ákulccsal történő behatolás a zárt helyiségbe megállapítható, azaz bizonyítható legyen. A felperes csak azt bizonyíthatta volna, amit a két szakértő kijelentett, azaz nem bizonyítható, hogy milyen típusú kulccsal jutottak be a bezárt helyiségbe. Hivatkozása szerint az általa elfogadott szakvélemény egyértelműen rögzítette, hogy az ákulcs, illetve idegen kulcs használatának lehetősége fennáll.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Előadta, hogy a felperes iratellenesen hivatkozott .. üzletkötő tanúvallomására. Az üzletkötő a helyszínen átadta a felperes képviselője részére a biztosítási feltételeket, és felhívta a figyelmet a záradékban foglaltak jelentőségére, így a felperes annak ismeretében volt. A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes átvette a biztosítási feltételeket, az EL.13/A. elnevezésű záradék a szerződés részét képezte. Az üzletkötő nem adott félrevezető tájékoztatást és nem is terhelte a zár ellenőrzése és annak elégtelenségéről történő tájékoztatás. Álláspontja szerint a felperes azon hivatkozásának, mely szerint a szakvélemények alapján nem kizárt olyan ákulcs használata, amely nem hagy nyomot a zárban, nem bír jelentőséggel, mert a felperesnek kell bizonyítania a biztosítási eseményt. A betöréses lopás fogalmából bekövetkező ismérvekbe pedig beletartozik, hogy az elkövető erőszakkal, illetve ákulcs alkalmazásával hatoljon be a biztosított vagyontárgy tárolására szolgáló helyiségbe. Az, hogy a záron nincsen idegen kulcstól származó nyom, nem jelenti annak bizonyítottságát, hogy ákulccsal hatolt volna be valaki. Semmi nem zárja ki idegen nyom hiányában, hogy behatolás nem történt, vagy akár saját kulccsal mentek be. Emellett azt is bizonyítania kellett volna a felperesnek, hogy a zárban levő variációs lehetőségek meghaladják a tízezret, azonban a felperes ennek ellenkezőjét nem vitatta és nem indítványozta szakértő kirendelését.

A felperes 2012. július 26-i beadványában arra hivatkozott, hogy az alperes jogalap nélkül gazdagodott azzal, hogy a biztosítási díjat beszedte, de nem tett eleget helytállási kötelezettségének, amivel az alapítványnak kárt okozott. Az Alaptörvénybe ütközik, hogy a felperest kárenyhítés helyett megfosztotta tulajdonától.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A felperes az alperessel kötött biztosítási szerződés alapján kérte az alperes kötelezését a biztosítási szerződés teljesítésére, illetve kártérítés megfizetésére.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül jutott arra a

következtetésre, hogy a felperes keresete megalapozatlan.

A Ptk. 536. § (1) bekezdése kimondja, hogy a biztosítási szerződés alapján a biztosító meghatározott jövőbeni esemény bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére köteles.

A jogerős ítélet helytállóan foglalt állást, amikor megállapította, hogy a biztosítási szerződés a peres felek között létrejött a Ptk. 537. §-a és a Ptk. 205. §-a alapján.

A Ptk. 540. § (1) bekezdése értelmében a biztosított a szerződéskötéskor köteles a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges minden olyan körülményt a biztosítóval közölni, amelyeket ismert vagy ismernie kellett.

A felperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján, az üzletkötő tanúvallomása és az egyéb bizonyítékok jogszabálysértő mérlegelésére hivatkozott. A perbeli esetben megállapítható volt, hogy a jogerős ítélet a tanúvallomást, az alperes által megbízott szakértők szakvéleményét, a felperes ezzel kapcsolatos elismerését, továbbá az egyéb bizonyítékokat a perben okszerűen, jogszabálysértés nélkül, helytállóan mérlegelte, annak felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség.

Tévesen hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelem, hogy az üzletkötő tanúvallomása a zár használatával kapcsolatosan alátámasztotta a felperes által előadott perbeli álláspontot. A jogerős ítélet helytállóan értékelte a tanú vallomását. A felülvizsgálati kérelem előadásával szemben a védelmi szint ellenőrzése nem tartozott az üzletkötő feladatkörébe. .. tanúvallomása alapján megállapítható: az üzletkötő nem tett nyilatkozatot arról, hogy a zárbetét megfelel a védelmi előírásoknak, az előírt védelmi szintnek. Ezért az ügyben eljáró bíróságok helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes elfogadó nyilatkozata hiányában a felek biztosítási szerződése az EL.13/A. minimális mechanikai védelmi szintet elérő zárbetétre vonatkozó megállapodás jött létre. A szerződésben meghatározott védelmi szintről a biztosítottnak kell gondoskodnia.

Miután az alperes vitatta, hogy a perbeli zárbetét ennek megfelelt, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a biztosított vagyontárgyak elhelyezésére, őrzésére szolgáló helyiség ajtaján lévő zárbetét az EL.13/A. minimális mechanikai védelmi záradékban rögzített biztonsági feltételeket kielégítette. A felperes azonban ezt a perben nem bizonyította

Mindezen körülmények alapján megállapítható, hogy az alperes biztosítási szerződés alapján megállapítható teljesítési kötelezettsége nem állt fenn. Ebből következően az alperes

kártérítési felelősséggel sem tartozik a felperes felé.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján a felperest kötelezte a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés f) pontja alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. április 3.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő